

Statenvoorstel nr. PS/2013/830

Gewijzigd Uitvoeringsprogramma 2012 - 2015 Pact van Twickel

Datum 29-10-2013	GS-kenmerk 2013/0340193	Inlichtingen bij dhr. F. Suurmond, telefoon 038 499 85 81 e-mail: f.suurmond@overijssel.nl
----------------------------	-----------------------------------	---

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Gewijzigd Uitvoeringsprogramma 2012 - 2015 Pact van Twickel

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit nr. PS/2013/830 (bijgevoegd)
- II. Gewijzigd Uitvoeringsprogramma, vastgesteld door Stuurgroep Pact van Twickel op 30 september 2013 (is te raadplegen via www.overijssel.nl/sis onder het bovengenoemde PS-kenmerk en ligt ter inzage bij de receptie van het Provinciehuis)

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Op 4 april 2012 stelde u het investeringsbesluit vast voor het Uitvoeringsprogramma (UP) Pact van Twickel 2012-2015, met een provinciale bijdrage van € 3,75 miljoen (PS/2012/89). De andere partners uit het Pact dragen € 1,31 miljoen bij. In totaal is dus € 5,06 miljoen beschikbaar tot en met 2015.

Naar aanleiding van de behandeling van het UP in de Statencommissie Inrichting Landelijk Gebied van 3 april 2013 en reacties van de Regio Twente en de gemeente Hof van Twente is het UP heroverwogen en op 30 september 2013 in gewijzigde vorm vastgesteld door de stuurgroep Pact van Twickel.

Het gewijzigde UP geeft meer invulling aan de brede doelstelling van het Pact en heeft daarmee nadrukkelijker het karakter van een gebiedsopgave. De opgenomen maatregelen zijn enerzijds gericht op structuurversterking van de landbouw en ontwikkeling van natuur en landschap, en anderzijds op verbetering van de kwaliteit van de stadsrandzone Delden en het herstel van de Deldener Es en het park- en beeklandschap. De maatregelen aan de rondweg maken daar integraal onderdeel van uit. Het totale budget van het UP is ongeveer gelijk verdeeld over beide onderdelen.

Wij stellen u voor om in te stemmen met het door al onze partners in het Pact van Twickel unaniem gedragen Uitvoeringsprogramma.

Inleiding en probleemstelling

Op 3 april 2013 besprak u in uw commissie Inrichting Landelijk gebied onze brief van 15 januari 2013 (GS 0011604), waarin wij u informeerden over onze instemming met het Uitvoeringsprogramma (UP) 2012 - 2015 Pact van Twickel.

In de vergadering van uw commissie bleek waardering voor het UP. Maar er waren ook bezwaren tegen een investering van ruim 3 miljoen euro in het 'afwaarderen' van een toekomstbestendige weg (N346/rondweg Delden) ter wille van de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast bleek er vooral bij de Regio Twente en de gemeente Hof van Twente onvoldoende draagvlak te bestaan voor onderdelen van de herinrichting van de rondweg.

Naar aanleiding van de verschillende reacties is het UP heroverwogen en op 30 september 2013 in gewijzigde vorm unaniem vastgesteld door de stuurgroep Pact van Twickel. Wij stellen u voor in te stemmen met het gewijzigde uitvoeringsprogramma 2012 – 2015.

Overwegingen

Pact van Twickel heeft kort gezegd als doel de ruimtelijke kwaliteit van het landgoed Twickel en omstreken te versterken en de economische potentie te ontwikkelen. Daarmee levert het Pact een bijdrage aan de provinciale kerndoelen: duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting; milieu en energie (gezond en veilig leefmilieu); inrichting landelijk gebied (landbouw, natuur en landschap); regionale economie (uitvoeringsprogramma's Agro & Food, en vrijetijdseconomie); culturele infrastructuur. Het doel van het Pact is een gebiedsopgave, geen mobiliteitsopgave. De beoogde maatregelen voldoen wel aan de randvoorwaarden en bereikbaarheidseisen van de Omgevingsvisie.

In uw investeringsbesluit 2012-2015 zijn de volgende lijnen aangegeven: landbouwinnovatie, naamsbekendheid Twickel, toeristisch-recreatieve ontsluiting westelijke stadsranden Hengelo, versterken parklandschap, verminderen van de barrièrewerking van de provinciale weg N346, realiseren van de wateropgave in de stadsrandzone Oele.

Uitwerking van het investeringsbesluit

Bij de heroverweging van het UP heeft de stuurgroep opnieuw de lijnen uit het investeringsbesluit gevolgd en rekening gehouden met de reacties van Provinciale Staten en de regio.

In het gewijzigde UP zijn de projecten Oelerbeek, Vikkerhoek en Landbouwinnovatie uit het oorspronkelijke UP gehandhaafd en de projecten Deldener Es en stadsrand Delden heroverwogen. Het gewijzigde UP geeft meer invulling aan de brede doelstelling van het Pact en heeft daarmee nadrukkelijker het karakter van een gebiedsopgave. De opgenomen maatregelen zijn enerzijds gericht op structuurversterking van de landbouw en ontwikkeling van natuur en landschap, en anderzijds op verbetering van de kwaliteit van de stadsrandzone Delden en het herstel van de Deldener Es en het park- en beeklandschap. De maatregelen aan de rondweg maken daar integraal onderdeel van uit. Het totale budget van het UP is ongeveer gelijk verdeeld over beide onderdelen.

Daarnaast zijn binnen de onderdelen 'stadsrandzone Delden' en 'Deldener Es / rondweg Delden' ten opzichte van het oorspronkelijke UP andere prioriteiten gesteld, waardoor nu meer de nadruk ligt op het verbeteren van de ruimtelijke en sociale kwaliteit in de stadsrand.

Het gewijzigde UP bestaat uit een set van maatregelen die, naast het project stadsrandzone Hengelo/Vikkerhoek uit het oorspronkelijke UP, zijn gegroepeerd in vier clusters, die deels met elkaar samenhangen. Voor een visualisatie van de maatregelen verwijzen wij naar het door de Stuurgroep vastgestelde "gewijzigde uitvoeringsprogramma 2012 – 2015", dat in het SIS is geplaatst.

A. Innovatie en structuurversterking landbouw

De voorgestelde maatregelen sluiten aan op de maatregelen uit het oorspronkelijk UP en komen voort uit overleg met de pachters van Twickel. Er zijn drie sporen:

1. Versterking landbouwkundige structuur: uitwerking en realisering van eerder geïnterpreteerde wensen en ideeën van pachters, in aansluiting op het provinciale programma Agro & Food. De mogelijkheden om te komen tot meer ruimte voor pachters en minder versnippering (vooral door grondruil) worden momenteel onderzocht in het gebied van het beekdal Oele/Woolde/Azelo. De ruimte die dit oplevert komt deels ten goede aan de landbouw en deels aan water en natuur (Oelerbeek). Ook kan dit mogelijk extra ruimte bieden voor Boeren voor Natuur.
2. Verbeteren van de agrarische bedrijfsvoering en tegelijkertijd versterken van de landschappelijke kwaliteit. Het gaat daarbij om optimalisatie van de agrarische gebruiksmogelijkheden binnen het kleinschalige landschap, en om maatregelen om erven en opstallen aan te passen aan de eisen van moderne bedrijfsvoering, met inachtneming van landschappelijke randvoorwaarden.

3. Het faciliteren van initiatieven op het gebied van economie en duurzaamheid. Daarbij gaat het om het vermarkten van Twickelproducten (voor Twickelkaas is al een concept ontwikkeld) en het faciliteren van initiatieven op het gebied van duurzame energie.

B. Gebiedsontwikkeling Oele/Woolde

Het beekdalgebied tussen Delden en Hengelo vormt een belangrijk onderdeel van het landgoed Twickel. De Oelerbeek slingert vanuit het zuiden tussen Hengelo en Delden naar het noorden door het parklandschap van Twickel.

Het waterschap Regge en Dinkel heeft op basis van de Kaderrichtlijn Water (beekherstel) voor het stroomgebied van de Oelerbeek een projectplan en een globale inrichtingsschets opgesteld. Het streefbeeld bij de gebiedsontwikkeling is een beekdalbrede inrichting, gericht op waterberging met daarbinnen een natuurlijk meanderend profiel, met aan weerszijden oevers van circa 15 meter breed (zoals bij de heringerichte Hagmolenbeek).

Met aanvullende maatregelen in het kader van het gewijzigde UP kan dit streefbeeld meer dan in het projectplan van het waterschap worden benaderd, en invulling worden gegeven aan een bredere gebiedsontwikkeling in Oele:

- Passages van de Oelerbeek bij het Twentekanaal, spoorlijn en N346. In het Twentekanaal zullen door Rijkswaterstaat ter hoogte van de Oelerbeek natuurvriendelijke oevers/rietkragen worden aangelegd, als onderdeel van herstel- en onderhoudswerkzaamheden, gepland in 2014/2015. De kosten hiervan vallen buiten het UP. Bij de kruising van de Oelerbeek met de spoorlijn kan met eenvoudige voorzieningen een faunapassage worden gerealiseerd. De passage van de N346 kan met boombeplanting worden geaccentueerd. Daarnaast kan ook hier met eenvoudige voorzieningen een faunapassage worden gerealiseerd voor kleinere soorten (geen reeën).
- Het realiseren van flankerende ecologische en landschappelijke voorzieningen, het optimaliseren van de landbouwkundige verkaveling (hier ligt een duidelijke relatie met landbouwmaatregelen: zie A) en het realiseren van recreatieve voorzieningen, zoals voetpaden. Flankerende ecologische en landschappelijke voorzieningen kunnen natuurontwikkeling stimuleren, uitgaande van de potenties van de Oelerbeek.
- Maatregelen ten noorden van de N346 (park Twickel in relatie tot de Oelerbeek, de Twickelervaart en de rondweg): door het realiseren van een visuele verbinding tussen de Twickelervaart en de Oelerbeek wordt de beleving van het beekdal versterkt. Daarnaast maakt het op maaiveldniveau brengen van de rondweg tussen beide fietstunnels (zie D) het mogelijk om de eenheid van het park te herstellen met landschappelijke maatregelen (boombeplanting, herstel van de lanenstructuur), recreatieve routes (Twickelerlaan, Umfassungsweg) en kleinschalige ecologische maatregelen.

C. Stadsrandzone Delden

De N346 (rondweg Delden) omsluit de stadskern aan de noordkant en doorsnijdt het park Twickel. Dat heeft ingrijpende gevolgen voor zowel voor stad Delden als voor Twickel. Doel van de maatregelen onder C is het beter passeerbaar maken van deze barrière, door stad en landschap beter met elkaar te verbinden. Dat dient de economie, het landschap en de ruimtelijke en sociale kwaliteit van de stadsrandzone:

- direct aansluiten van de Molenstraat op de Europalaan met een rotonde verbeteren bereikbaarheid en verkeersveiligheid);
- herinrichting Molenstraat en Watertorenbrug (30 km, leefbaarheid);
- aanleg van een voet/fietsbrug Marktstraat (herstel historische verbinding, versterken van de relatie tussen Twickel en Delden, recreatief-economische impuls).

D. herstel Deldener Es / Rondweg Delden

Dit cluster omvat maatregelen die bijdragen aan het herstel van de Deldener Es en het park- en beeklandschap en die direct samenhangen met de rondweg. Voor alle opgenomen maatregelen geldt dat die geen gevolgen hebben voor de capaciteit en de veiligheid van de rondweg en voldoen aan de normen vanuit de Omgevingsvisie en de bereikbaarheidsvisie van de Regio Twente.

- rondweg door de Deldener Es terugbrengen naar standaardprofiel (2x1) met handhaven tussenberm (turborotonde uit het oorspronkelijke UP vervalt);

- versmallen van de doorsnijding tussen Delden en de Deldener Es door geleidelijke realisatie van talud van 45 graden;
 - aanbrengen van standaard profiel N741/Europalaan (2x1) ten noorden van de aansluiting op de Molenstraat (fietspad op de rechterrijstrook; verwijderen deel parallelweg N741);
 - middendeel rondweg (tussen beide fietstunnels) op maaiveld brengen;
 - geluidsvriendelijk asfalt tussen Molenstraatbrug en fietstunnel Ossenwei.
- Zie voor kaartmateriaal het gewijzigde Uitvoeringsprogramma 2012 – 2015 van de Stuurgroep in het SIS.

Financiële aspecten

De provinciale bijdrage blijft in het gewijzigde UP gelijk aan die in het oorspronkelijke UP: € 3.750.000. De andere partners dragen samen € 1.310.000 bij. In totaal gaat het dus om een investering van € 5.060.000. In de onderstaande tabel is de verdeling van dat bedrag aangegeven volgens het gewijzigde UP en, als referentie, volgens het oorspronkelijke UP.

	maatregelen	oorspronkelijk UP	gewijzigd UP	bijdrage provincie
A	landbouw	185.000	885.000	875.000
B	gebiedsontwikkeling Oele/Woolde	845.000	1.555.000	960.000
	totaal A-B	1.030.000	2.440.000	1.835.000
C	stadsrandzone Delden	1.030.000	1.330.000	700.000
D	rondweg Delden/herstel Deldener Es	2.380.000	1.140.000	1.140.000
	totaal C-D	3.410.000	2.470.000	1.840.000
E	overige onderdelen oorspronkelijk UP	150.000	150.000	75.000
	totaal E	150.000	150.000	-
	vrijval a.g.v. aanpassing oorspronkelijk UP	470.000	-	
	totaal A t/m E	5.060.000	5.060.000	3.750.000

Bijdragen van de partners

De bijdragen van de partners in het Pact zijn als volgt verdeeld over de clusters:

	A	B	C	D	E	totaal
waterschap		595.000				595.000
regio (BDU)			200.000			200.000
Twickel			250.000			250.000
Hof van Twente	10.000		*180.000			190.000
Hengelo					75.000	75.000
totaal	10.000	595.000	630.000		75.000	1.310.000
provincie**	875.000	960.000	700.000	1.040.000	75.000	3.750.000
totaal	885.000	1.555.000	1.330.000	1.140.000	150.000	5.060.000

* inclusief € 45.000 BDU

** exclusief bijdrage groot onderhoud (€ 390.000 geschat efficiencyvoordeel) en programma Gezond en Veilig (€ 270.000 voor geluidsarm asfalt)

De ramingen onder C en D zijn gebaseerd op de ramingen uit het oorspronkelijke UP, prijspeil 2012, met de in dit stadium van voorbereiding gebruikelijke ramingsmarge van plus of min 40%. Een globale analyse wijst uit dat de herinrichting niet leidt tot hogere kosten voor toekomstig beheer en onderhoud. Dat is ook een randvoorwaarde voor de uitvoering.

Het totaalbudget van € 5.060.000 is taakstellend. Dat betekent dat bij eventuele hogere ramingen maatregelen worden geschrapt.

Door het groot onderhoud van de N346 door te schuiven naar 2014/2015 kan dit worden gecombineerd met de geplande werkzaamheden aan de rondweg, waardoor kosten worden bespaard.

Na vaststelling van het UP door Provinciale Staten zal met de uitvoering van het UP worden begonnen. De maatregelen aan de rondweg kunnen worden uitgevoerd in 2015. In het gunstigste geval kan met de werkzaamheden worden gestart in het najaar van 2014. Door het groot onderhoud van de N346 door te schuiven naar 2014/2015 kan dit worden gecombineerd met de geplande werkzaamheden aan de rondweg, waardoor kosten worden bespaard en de hinder voor weggebruikers en de omgeving wordt verminderd. Vertraging in de besluitvorming betekent minder kostenbesparing en extra verkeershinder.

BDU

In het gewijzigde UP wordt uitgegaan van een BDU-bijdrage van € 200.000 (25% van de kosten van maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren). Een aanvraag voor dat bedrag wordt ingediend en zal worden behandeld in dagelijks bestuur van de Regio Twente.

Europese subsidie

Tijdens de heroverweging van het UP zijn de mogelijkheden van Europese subsidie (Life+ verkend. Op basis van de beoordeling door het Agentschap NL van een ingediende conceptaanvraag kan worden geconcludeerd dat de kans op succes zo klein is dat een aanvraag geen zin heeft.

Conclusie

Het gewijzigde UP is het resultaat van een afwegingsproces dat begon bij de behandeling van het oorspronkelijke UP in de statencommissie Inrichting Landelijk Gebied van 2 april 2013. Daaruit bleken bezwaren tegen een investering van ruim 3 miljoen euro in het 'afwaarderen' van een toekomstbestendige weg ter wille van de ruimtelijke kwaliteit. Ook in de regio bleek onvoldoende draagvlak te bestaan voor de herinrichting van de rondweg Delden zoals opgenomen in het oorspronkelijke UP.

Het gebrek aan draagvlak is aanleiding geweest om het UP te heroverwegen. Het resultaat van de heroverweging is een gewijzigd UP waaraan alle partners in het Pact zich hebben unaniem gecommitteerd.

De heroverweging heeft geleid tot een meer evenwichtig UP. Het budget – en de provinciale bijdrage daarin – is nu ongeveer gelijk verdeeld over landbouw, natuur en landschap enerzijds en de stadsrandzone en de Deldener Es/rondweg anderzijds. Maatregelen schrappen in de stadsrandzone en aan de rondweg stuit bij Landgoed Twickel en andere partners op bezwaren. Nog meer investeren in landbouw en natuur vergroot het risico dat maatregelen niet kunnen worden gerealiseerd in de huidige uitvoeringsperiode. omdat meer budget niet kan worden vertaald in realiseerbare maatregelen in de uitvoeringsperiode.

Het gewijzigde UP geeft meer dan het oorspronkelijke UP invulling aan de brede doelstelling van het Pact van Twickel en heeft daarmee nu nadrukkelijker het karakter van een *gebiedsopgave*. De maatregelen met betrekking tot landbouw, agrarisch natuurbeheer, natuur en landschap, water en recreatie worden geplaatst in het bredere perspectief van gebiedsontwikkeling.

Daarbij is zo veel mogelijk gezocht naar maatregelen die elkaar aanvullen en versterken. Zoals:

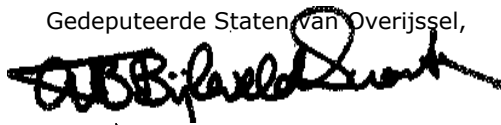
- Door grondruil verbetert de landbouwkundige structuur en wordt tegelijkertijd ruimte gecreëerd voor natuurontwikkeling rond de Oelerbeek en mogelijk ook voor Boeren voor Natuur.
- Maatregelen ter verbetering van de agrarische bedrijfsvoering verbeteren tegelijkertijd de landschappelijke kwaliteit.
- In aanvulling op de beekdalbrede herinrichting van de Oelerbeek, gericht op waterkwaliteit (KRW) zijn in het UP maatregelen opgenomen die de natuurontwikkeling versterken en de recreatieve mogelijkheden in het gebied vergroten.
- Het op maaiveld terugbrengen van de rondweg tussen beide fietstunnels maakt het mogelijk om de eenheid van het Overpark te herstellen met landschappelijke maatregelen.

Al met al heeft het besluitvormingsproces van het afgelopen half jaar geleid tot een meer evenwichtig UP, waaraan alle partners in het Pact zich nu committeren. Wij stellen u daarom voor in te stemmen met het gewijzigde UP Pact van Twickel 2012-2015.

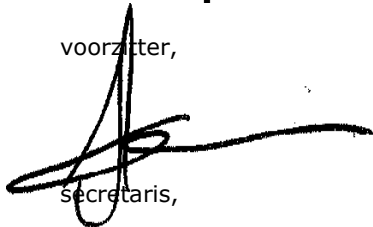
Voorstel

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B. van der Meulen', written over the text 'Gedeputeerde Staten van Overijssel,'.

voorzitter,

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized 'A', written over the text 'secretaris,'.

secretaris,

Bijlage I

Ontwerpbesluit PS/2013/830

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten, d.d. 29 oktober 2013, kenmerk 2013/0340193, inzake het gewijzigde Uitvoeringsprogramma 2012 – 2015 Pact van Twickel

overwegende

dat het Uitvoeringsprogramma 2012-2015 is heroverwogen, wat heeft geleid tot een gewijzigd Uitvoeringsprogramma, waarin het budget gelijkmatig is verdeeld over enerzijds maatregelen met betrekking tot landbouw, natuur en landschap en anderzijds maatregelen met betrekking tot de stadsrandzone Delden en de Deldener Es/rondweg Delden;

dat het gewijzigde Uitvoeringsprogramma hiermee invulling geeft aan de doelstelling van het Pact: een gebiedsopgave waarbij bovengenoemde maatregelen worden geplaatst in het bredere kader van gebiedsontwikkeling;

dat het gewijzigde Uitvoeringsprogramma wordt onderschreven door alle partners in het Pact, verenigd in de Stuurgroep Pact van Twickel;

besluiten:

In te stemmen met het gewijzigde Uitvoeringsprogramma 2012-2015 Pact van Twickel.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,
